**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**
**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

**РЕФЕРАТ**
**кваліфікаційної роботи**
**на здобуття освітнього ступеня бакалавра**
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу»

на тему: «**ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОЄКТУ У СФЕРІ ЛОГІСТИКИ (НА ПРИКЛАДІ СТВОРЕННЯ ЛОГІСТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ)»**

**Виконавець:**
студентка ФЕУП
Пустовойтенко Влада Олександрівна ___
**Науковий керівник:**
к.е.н., старший викладач
Подмазко Олексій Михайлович _____

ОДЕСА – 2025

## ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

***Актуальність теми кваліфікаційної роботи.*** Сфера логістичних послуг відіграє ключову роль у сучасній економіці, забезпечуючи ефективне функціонування ланцюгів постачання, підтримку міжнародної торгівлі та розвиток електронної комерції. У контексті глобалізації, цифровізації та зростання потреб у швидкій доставці логістика стає стратегічним елементом конкурентоспроможності бізнесу. В Україні, попри виклики воєнного стану та економічної нестабільності, ринок логістичних послуг демонструє значний потенціал, зокрема завдяки розвитку e-commerce та інтеграції до європейських ринків. Створення логістичного комплексу є актуальним рішенням для задоволення зростаючого попиту на фулфілмент, складські, транспортні та митно-брокерські послуги, особливо в стратегічно важливих регіонах, таких як Одеса, що є ключовим логістичним хабом.

Питання організації логістичних комплексів у сучасних ринкових умовах залишаються недостатньо дослідженими, зокрема в контексті адаптації до воєнних і економічних викликів, технологічної трансформації та екологічних вимог. Хоча теоретичні аспекти логістики та підприємницької діяльності розглянуті в працях таких учених, як Парфентьєва О.Г. [1], Шацька З.Я. [6], Кравець О.В. [16] та інших, практичні аспекти створення логістичних комплексів, оцінки їхньої економічної ефективності та управління ризиками потребують додаткового аналізу.

***Мета кваліфікаційної роботи*** – дослідити теоретичні, методичні та прикладні аспекти економічного обґрунтування створення логістичного комплексу в Одеському регіоні.

Для досягнення поставленої мети визначено наступні завдання:

1) охарактеризувати бізнес-ідею створення логістичного комплексу на ринку логістичних послуг;

2) дослідити умови організації та здійснення підприємницької діяльності в Україні у сфері логістичних послуг;

3) обґрунтувати вибір організаційно-правової форми та системи оподаткування для новоствореного бізнесу;

4) проаналізувати ринок логістичних послуг в Україні та Одеському регіоні;

5) оцінити внутрішні конкурентні переваги майбутнього логістичного комплексу;

6) сформувати витрати на відкриття та функціонування логістичного комплексу;

7) оцінити прибутковість проєкту;

8) охарактеризувати життєвий цикл проєкту;

9) розрахувати грошовий потік та проаналізувати показники економічної ефективності проєкту;

10) проаналізувати можливі ризики та розробити заходи щодо їх мінімізації.

***Об’єкт дослідження*** – процес економічного обґрунтування доцільності створення логістичного комплексу поблизу Одеси.

***Предмет дослідження*** – бізнес-проєктування створення логістичного комплексу у сфері логістичних послуг.

***Методи дослідження.*** У процесі написання кваліфікаційної роботи використано такі методи:

1) економіко-статистичний аналіз – для обробки ринкових даних та оцінки тенденцій;

2) маркетинговий метод – для проведення PESTLE- та SWOT-аналізу;

3) порівняльний метод – для дослідження організаційно-правових форм і систем оподаткування;

4) розрахунково-аналітичні методи – для оцінки витрат, прибутковості та економічної ефективності;

5) метод експертних оцінок – для аналізу зовнішнього середовища та ризиків;

Використаний програмний продукт «Excel» для розрахунків грошових потоків і показників ефективності.

***Інформаційна база дослідження*** включає Закони України, нормативно-правові акти, наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, матеріали наукових конференцій, періодичні видання, статистичні дані Державної служби статистики України, а також ринкові звіти та офіційні сайти компаній логістичного сектору.

***Структура та обсяг роботи.*** Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (68 найменувань) і додатків. Загальний обсяг роботи становить 93 сторінки, основний зміст викладено на 83 сторінках. Робота містить 19 таблиць і 7 рисунків.

## ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні аспекти відкриття власної справи в Україні у сфері логістичних послуг**» сформульовано бізнес-ідею створення логістичного комплексу, описано його характеристики та значення в контексті сучасних ринкових умов. Визначено організаційно-правові умови здійснення підприємницької діяльності в Україні у сфері логістики, обґрунтовано вибір товариства з обмеженою відповідальністю як оптимальної організаційно-правової форми та загальної системи оподаткування для новоствореного бізнесу.

У другому розділі «**Аналітична оцінка можливості створення логістичного комплексу**» проведено аналіз ринку логістичних послуг в Україні та Одеському регіоні, зокрема тенденцій зростання електронної комерції та цифровізації. Здійснено оцінку внутрішніх конкурентних переваг ТОВ «Терравей», включаючи стратегічне розташування та використання сучасних технологій. Розраховано інвестиційні та операційні витрати на створення та функціонування логістичного комплексу.

У третьому розділі «**Економічне обґрунтування доцільності відкриття логістичного комплексу**» оцінено прибутковість проєкту, сформовано прогноз доходів та прибутку, охарактеризовано життєвий цикл

проєкту, включаючи етапи ініціації, планування, реалізації, експлуатації та стабілізації. Проведено розрахунок грошових потоків та показників економічної ефективності. Виявлено ключові ризики та розроблено стратегії їх мінімізації, включаючи страхування, маркетинг, навчання персоналу та створення резервного фонду.

## ВИСНОВКИ

1. Сфера логістичних послуг в Україні є перспективною для створення власної справи завдяки зростанню електронної комерції на 25% у 2023 році, цифровізації та потребі в ефективних ланцюгах постачання. Бізнес-ідея створення логістичного комплексу поблизу Одеси біля Київської траси ґрунтується на стратегічному розташуванні, яке забезпечує доступ до 80% українського експорту через порти Великої Одеси. Комплекс площею 3200 м² надаватиме фулфілмент-послуги, складське господарство, транспортні перевезення, митно-брокерські послуги та консультації, відповідаючи трендам сервісизації, екологічності та технологізації. Впровадження WMS, GPS-трекінгу та big data підвищить ефективність операцій на 18–22%, а використання електротранспорту та сонячних панелей відповідатиме вимогам зеленої логістики, що підвищує конкурентоспроможність на 10–12%. Сегментація ринку за моделями 1PL–5PL дозволяє адаптувати послуги до потреб клієнтів, забезпечуючи гнучкість і масштабованість бізнесу.

2. Організація логістичного комплексу в Україні вимагає дотримання нормативно-правової бази, яка включає Закони України «Про транспорт», «Про автомобільний транспорт», «Про митний тариф України», Податковий кодекс та інші акти. Основним кодом КВЕД обрано 52.29 («Інша допоміжна діяльність у сфері транспорту»), що охоплює фулфілмент і митно-брокерські послуги, з додатковими кодами 52.10, 49.41 та 70.22 для складських, транспортних і консультаційних послуг. Ліцензування вантажних перевезень і митно-брокерської діяльності потребує витрат у 50–70 тис. грн. і забезпечує стандарти безпеки та якості. Законодавство адаптується до стандартів ЄС, що сприяє конкурентоспроможності українських компаній. Екологічні вимоги, зокрема ДОПНВ, регулюють перевезення небезпечних вантажів.

3. Для логістичного комплексу оптимальною організаційно-правовою формою є товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ), що забезпечує обмежену відповідальність, гнучкість управління та довіру клієнтів. Статутний капітал планується в розмірі мінімум 100 тис. грн., що має підвищити привабливість бізнесу для потенційних партнерів. Загальна система оподаткування обрана через можливість відшкодування ПДВ (20%) і співпрацю з платниками ПДВ, що забезпечить більше контрактів із великими суб’єктами підприємництва.

4. Ринок логістичних послуг в Україні перебуває в стадії трансформації під впливом воєнного стану, економічних викликів і глобальних тенденцій. У 2021-2023 рр. стабільне зростання демонстрували автомобільні перевезення та складське господарство, тоді як залізничний і морський транспорт зіткнулись із проблемами інфраструктури та ресурсного забезпечення.

Активне впровадження цифрових технологій - штучного інтелекту, блокчейну, IoT - сприяє підвищенню ефективності логістики. Подальший розвиток галузі пов’язаний із модернізацією інфраструктури, євроінтеграцією та зростанням попиту на фулфілмент-послуги.

5. ТОВ "ТерраВей" має стратегічне розташування поблизу Одеси, що забезпечує зручний доступ до порту й основних транспортних шляхів, уникаючи заторів, характерних для міських складів. Впровадження WMS (програмно-апаратна система, що дозволяє автоматизувати та оптимізувати складські операції) і GPS-трекінгу дозволяє конкурувати за технічним рівнем із провідними компаніями, а використання готової інфраструктури знижує витрати. Модульна конструкція складів забезпечує гнучкість, а конкурентні ціни та енергоефективність приваблюють клієнтів, орієнтованих на економію. Водночас обмежений автопарк, відсутність клієнтської бази та вузький асортимент послуг знижують універсальність і конкурентоспроможність порівняно з лідерами ринку, як-от KTL Ukraine чи Raben Ukraine.

6. ТОВ “ТерраВей” потребує 15,5 млн грн стартових інвестицій, з яких 10 млн грн – власні кошти, 5,5 млн грн – кредит. Основні витрати: земельна ділянка, вантажівка MAN TGL, реконструкція, будівництво, навантажувачі та стелажна система, що вказує на створення сучасної логістичної інфраструктури. Щомісячні поточні витрати – 1,1 млн грн (13,2 млн грн/рік). Найбільша частка – виплати по кредиту, далі – зарплата з ЄСВ та амортизація, що відображає боргове навантаження та інвестиції в основні засоби. Комунальні, реклама, паливо та інші витрати менш значущі.

7. Оцінка прибутковості проєкту ТОВ "ТерраВей" підтверджує його економічну доцільність та високий потенціал на ринку логістичних послуг. План надання послуг передбачає місячний дохід у розмірі 2 390 000 грн, що становить 28 680 000 грн на рік, з основним внеском від митно-брокерських послуг (1 000 000 грн/місяць) та фулфілменту для e-commerce (800 000 грн/місяць). Збалансована бізнес-модель, яка поєднує масові послуги (складські, транспортні) з високоприбутковими (митно-брокерські, консультаційні), дозволяє комплексу адаптуватися до ринкових умов. Стратегічне розташування поблизу порту Одеси та використання технологій, таких як WMS і GPS-трекінг, забезпечують конкурентні переваги, орієнтовані на потреби малого та середнього бізнесу, а також експортерів.

8. Характеристика життєвого циклу проєкту ТОВ "ТерраВей" охоплює п’ять етапів: ініціацію (2–3 місяці), планування та підготовку (4–6 місяців), реалізацію (1 рік), експлуатацію та розвиток (2–5 років) і стабілізацію (6–10+ років). Взаємодія зі стейкхолдерами, включаючи власників, клієнтів, працівників, кредиторів і постачальників, забезпечує узгодженість інтересів.

9. Розрахунок грошового потоку та аналіз економічної ефективності демонструють фінансову привабливість проєкту. Чистий прибуток зростає з 7 402 140 грн у перший рік до 13 528 252 грн у п’ятий рік за виторгу 28 680 000–41 990 388 грн. Дисконтований грошовий потік стає позитивним із

другого року (5 562 434 грн), а чистий приведений дохід (NPV) становить 21 251 000 грн. Період окупності (PBP) дорівнює 3,41 року, дисконтований (DPBP) – 5 років, середня норма рентабельності (ARR) – 66,4%, індекс прибутковості (PI) – 2,4, внутрішня норма рентабельності (IRR) – 22%. Ці показники підтверджують високу ефективність проєкту, попри ставку дисконтування 25%, що відображає ризики воєнного стану.

10. Аналіз ризиків виявив ключові загрози, зокрема воєнний стан (інтегральна оцінка 9), економічну нестабільність, конкуренцію, дефіцит кадрів і недостатню клієнтську базу (по 6). Стратегії зниження включають страхування майна, довгострокові контракти з постачальниками, маркетинг у соціальних мережах, програми навчання персоналу. Середні ризики (низька пропускна спроможність кордонів, регуляторні зміни, оцінка 4) і низькі (екологічні вимоги, оцінка 2) контролюються через цифрові платформи, моніторинг законодавства та електротранспорт. Інтеграція заходів у життєвий цикл проєкту забезпечить стійкість ТОВ "ТерраВей" і його конкурентоспроможність на ринку.

## АНОТАЦІЯ

**Пустовойтенко В. О. «Економічне обґрунтування проєкту у сфері логістики (на прикладі створення логістичного комплексу)»**

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу». Одеський національний економічний університет. Одеса, 2025.

У роботі досліджено теоретичні та практичні аспекти створення логістичного комплексу в Одеському регіоні. Розглянуто бізнес-ідею створення власної справи у сфері логістичних послуг, проаналізовано нормативно-правове регулювання підприємницької діяльності в Україні у цій галузі, обґрунтовано вибір товариства з обмеженою відповідальністю (ТОВ) як організаційно-правової форми та загальної системи оподаткування для новоствореного бізнесу.

Проведено аналіз ринку логістичних послуг в Україні, зокрема зростання електронної комерції та цифровізації, а також оцінено конкурентні переваги ТОВ «Терравей», включаючи стратегічне розташування та використання сучасних технологій (WMS, GPS-трекінг). Сформовано структуру стартових і поточних витрат на створення та функціонування логістичного комплексу, спрогнозовано доходи та прибуток.

Здійснено економічне обґрунтування доцільності проєкту через розрахунок показників ефективності, охарактеризовано життєвий цикл проєкту. Виявлено ключові ризики (воєнний стан, економічна нестабільність, конкуренція, дефіцит кадрів) та запропоновано заходи їх мінімізації, включаючи страхування, маркетинг, навчання персоналу та створення резервного фонду.

***Ключові слова:*** логістичний комплекс, бізнес-ідея, проєкт, прибутковість, економічна ефективність, ризики, фулфілмент, цифровизація.

## ANNOTATION

**Pustovoitenko V. O. "Economic substantiation of a project in the field of logistics (using the example of creating a logistics center)"**

Qualification work for a bachelor's degree in specialty 076 "Entrepreneurship, trade and exchange activities" in the educational program "Economics and Business Planning". Odesa National Economic University. Odesa, 2025.

The work examines the theoretical and practical aspects of establishing a logistics complex in the Odessa region. The business idea of starting a venture in the logistics services sector is formulated, the regulatory and legal framework for entrepreneurial activity in Ukraine in this field is analyzed, and the choice of a limited liability company (LLC) as the organizational-legal form and the general taxation system for the newly created business is substantiated.

The market of logistics services in Ukraine, particularly the growth of e-commerce and digitalization, is analyzed, and the competitive advantages of LLC "Terraway," including its strategic location and use of modern technologies (WMS, GPS-tracking), are evaluated. The structure of initial and operational costs for the creation and functioning of the logistics complex is formed, and revenues and profits are forecasted.

The economic feasibility of the project is substantiated through the calculation of efficiency indicators and the project’s life cycle is characterized. Key risks (martial law, economic instability, competition, labor shortages) are identified, and measures for their minimization, including insurance, marketing, staff training, and establishing a reserve fund, are proposed.



***Key words:*** logistics complex, business idea, project, profitability, economic efficiency, risks, fulfillment, digitalization.